

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2019

Προς: Τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου και τη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων

Με την παρούσα επιστολή, ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ - www.eellak.gr) και η Διεθνής Διαφάνεια Ελλάδος (www.transparency.gr), στο πλαίσιο της συνεργασίας μας για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση, σας υποβάλλουμε, προκειμένου να ληφθούν υπόψιν στη συζήτηση του νομοσχεδίου «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» τα εξής:

1. Τροπολογία/προσθήκη στο παρόν σχέδιο νόμου «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» για την ενιαία ψηφιακή αποτύπωση της δομής και της στελέχωσης του Δημοσίου.
2. Έντεκα προτάσεις δέκα φορέων της κοινωνίας των πολιτών για την ενίσχυση της ανοιχτής διακυβέρνησης για τη διαφάνεια και την ενεργή συμμετοχή και ενημέρωση
3. Αποτελέσματα έρευνας του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών με θέμα: Η σημασία της Ανοιχτής Διακυβέρνησης και των Ανοιχτών διαδικασιών στα πολιτικά κόμματα
4. Σχετικά με τη συμμετοχή της Ελλάδας στο Open Government Partnership, στο οποίο συμμετέχουμε ως χώρα από το 2011.
5. Προτάσεις Ανοικτότητας

Με εκτίμηση,

Για τη Διεθνή
Διαφάνεια Ελλάδος

Η Πρόεδρος ΔΣ
Άννα Δαμάσκου

Για τον Οργανισμό
Ανοιχτών Τεχνολογιών

Ο Πρόεδρος ΔΣ
Διομήδης Σπινέλλης

Συνημμένα: Τα ανωτέρω πέντε (5) έγγραφα.

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2019

ΕΝΙΑΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Τροπολογία/προσθήκη στο σχέδιο νόμου «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις»

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ, www.eellak.gr) και η Διεθνής Διαφάνεια Ελλάδος (www.transparency.gr), στο πλαίσιο της συνεργασίας μας για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση, σας υποβάλλουμε την παρούσα τροπολογία/προσθήκη για το σχέδιο νόμου «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις». Η προσθήκη αυτή εξασφαλίζει ενιαίο και χρηστικό Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση του Δημοσίου. Το ενιαίο αυτό οργανόγραμμα αποτυπώνει επακριβώς και σε πραγματικό χρόνο το σύνολο των φορέων του Δημόσιου Τομέα (στενότερου και ευρύτερου), με τις μονάδες του κάθε φορέα και τους υπηρετούντες σε κάθε μονάδα υπαλλήλους.

Πρόκειται για σημαντική νομοθετική ρύθμιση με οριζόντια εφαρμογή στο σύνολο του Δημοσίου, που αποκαθιστά μια χρόνια κακοδαιμονία και διασφαλίζει την εκ των ων ουκ άνευ υποδομή στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού για ένα σύγχρονο και λειτουργικό κράτος. Στο ενιαίο Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση θα καταγράφονται και θα διατηρούνται βασικότερα δεδομένα του Δημοσίου, απαραίτητα για τη λειτουργία του Επιτελικού Κράτους και ιδίως για την αποδοτική χρήση και συνδυαστική αξιοποίηση όλων των πόρων του.

Ιστορικό και Αιτιολόγηση της ανάγκης και δυνατότητας να ενταχθεί στο παρόν σχέδιο νόμου

Την εν λόγω τροπολογία είχε υποβάλει στις 23.11.2016 ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών στη Διάρκη Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, προκειμένου να ενταχθεί στο νομοσχέδιο της Κινητικότητας (μετέπειτα Ν. 4440/2016). Την τροπολογία είχε τότε υποστηρίξει η αξιωματική αντιπολίτευση. Η αρμόδια Υπουργός δεν την αποδέχθηκε αλλά παρενέβη δηλώνοντας "είναι πολύ σοβαρό αυτό που καταθέτουν" και "θα το δούμε αμέσως μετά".

Λίγες μέρες αργότερα, στις 9.12.2016, το θέμα παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στο Ετήσιο Συνέδριο της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος. Γενική υπήρξε τότε η αποδοχή τόσο για την αναγκαιότητα όσο και για την πολύ σημαντική τομή που θα δημιουργούσε αυτή η εφαρμογή στη Δημόσια Διοίκηση. Επίσης, παρουσιάστηκε επί τρεις χρονιές από τον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών, στα 7ο, 8ο και 9ο Ετήσια Συνέδρια Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (eGovernment Forum 2017, 2018 και 2019).

Πέρασαν περισσότεροι από 34 μήνες, σε μια πολύ κρίσιμη περίοδο για τη συστηματική βελτίωση της Δημόσιας Διοίκησης, χωρίς αυτή η παράλειψη να αποκατασταθεί. Σήμερα, φαίνεται να έχουν καταχωριστεί 783 “Οργανογράμματα” στο <https://hr.apografi.gov.gr/organizations/browse?0>. Όμως, ούτε ένα από τα Οργανογράμματα αυτά δεν περιλαμβάνει τους υπηρετούντες υπαλλήλους (άλλωστε, αυτό ούτε ζητήθηκε από το Υπουργείο, ούτε προβλέπεται στην εφαρμογή), αντίθετα με το Άρθρο 16 του Ν. 4440/2016 που προέβλεπε ότι «*Το Οργανόγραμμα περιλαμβάνει όλες τις οργανικές μονάδες των ως άνω φορέων, τους υπηρετούντες σε κάθε οργανική μονάδα υπαλλήλους και τα αντίστοιχα περιγράμματα θέσεων εργασίας*» αλλά ουδέποτε εφαρμόστηκε. Δηλαδή, μετά από σχεδόν 10 χρόνια κρίσης και πολλαπλές παρεμβάσεις για διοικητική μεταρρύθμιση, η Ελλάδα δεν διαθέτει ακόμα ενιαίο ψηφιακό χάρτη των μονάδων του Δημοσίου με τους υπηρετούντες σε κάθε οργανική μονάδα υπαλλήλους, που θα αποτελούσε βασικό μοχλό για την οργάνωση και τη διαχείριση των πόρων του κράτους.

Επιπροσθέτως, αυτή η χαρτογράφηση του Δημοσίου θα αποτελέσει εμβληματικό βήμα Διαφάνειας, καθοριστικό για την εδραίωση της εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών, δημόσιας διοίκησης και πολιτικού συστήματος. Το γεγονός ότι ακόμα ουδείς γνωρίζει έστω και τον αριθμό των υπαλλήλων που υπηρετούσαν σε συγκεκριμένες θέσεις μια συγκεκριμένη ημερομηνία, φανερώνει πόσο οξύ είναι το πρόβλημα. Ιδίως αν συνεκτιμηθεί ότι για βέλτιστη αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, χρειάζεται συχνά να εξετάζονται ατομικά οι εναλλακτικές δυνατότητες, ώστε να αξιοποιούνται και τα ιδιαίτερα ουσιαστικά προσόντα κάθε υπαλλήλου, πέρα από τις σπουδές ή άλλα τυπικά προσόντα.

Το πολυνομοσχέδιο περιλαμβάνει ήδη προβλέψεις για πολλά Υπουργεία και για διάφορα ψηφιακά Μητρώα (Ενιαίος Ψηφιακός Χάρτης, Εθνικό Μητρώο Υποδομών, μητρώο παραβατών για την αδήλωτη εργασία, Γ.Ε.ΜΗ. πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, κτλ) καθώς και ποικίλα θέματα Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Μεταξύ αυτών είναι και το «Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών» και η «Σύσταση Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης», για τη συστηματική προσέγγιση των οποίων είναι εκ των ων ουκ άνευ η προτεινόμενη χαρτογραφική υποδομή,

Συγκεκριμένα, προτείνεται να προστεθεί στο μέρος ΙΑ΄ ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ κεφάλαιο με τίτλο: “Ενιαία Ψηφιακή Αποτύπωση της Δομής και της Στελέχωσης του Δημοσίου” και άρθρο με τίτλο: “Ενιαίο Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση των φορέων του Δημοσίου”.

Το κατωτέρω κείμενο είναι επικαιροποιημένο το κείμενο της τροπολογίας που είχε υποβληθεί στις 23.11.2016 από τον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών. Θα πρέπει να ελεγχθούν και ενδεχομένως να προσαρμοστούν στα τρέχοντα οι νομικές αναφορές της προτεινόμενης πρώτης παραγράφου. Πάντως, με την πρώτη αυτή παράγραφο είχε επιδιωχθεί το 2016 να διασφαλιστεί ότι το ενιαίο οργανόγραμμα θα περιλαμβάνει όλους ανεξαιρέτως τους φορείς για τους οποίους δαπανάται δημόσιο χρήμα. Αυτό εξασφαλίζει ότι παράλληλα θα δημιουργηθεί και θα ενημερώνεται σε πραγματικό χρόνο και λεπτομερής χάρτης των κρατικών δαπανών.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ΄
ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ##

ΕΝΙΑΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο ##

Ενιαίο Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση του Δημοσίου

1. Δημιουργείται Ψηφιακό Μητρώο Οργανογράμματος της Δημόσιας Διοίκησης, στο οποίο αποτυπώνονται η διάρθρωση και η καθημερινή στελέχωση όλων των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 πριν τεθεί σε ισχύ το άρθρο 51 του ν. 1892/1990, συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων που απαριθμούνται ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 και μη εξαιρουμένων των περιπτώσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009. Το Οργανόγραμμα περιλαμβάνει τυποποιημένη δομική αποτύπωση του Δημοσίου, με όλες τις οργανικές μονάδες των ως άνω φορέων και με το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση δημοσίου δικαίου ή σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό.
2. Σε κάθε οργανική μονάδα αποδίδεται μοναδικός Αναγνωριστικός Κωδικός Μονάδας (ΑΚΜ), ενώ για κάθε υπάλληλο χρησιμοποιείται ως αναγνωριστικός κωδικός ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του. Κάθε οργανική μονάδα συναρτάται με την ιεραρχικά ανώτερή της και κάθε άτομο με τη μονάδα στην οποία υπηρετεί.
3. Οι ΑΚΜ και ΑΦΜ θα συναρτώνται στο εξής σε οποιαδήποτε ψηφιακά δεδομένα αναφέρονται σε οργανική μονάδα ή υπάλληλο αντιστοίχως, ως δυνατότητα διασύνδεσης πρόσθετων στοιχείων με το Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση.
4. Τα περιγράμματα θέσεων εργασίας της κάθε οργανικής μονάδας συναρτώνται με τον ΑΚΜ της. Αυτά αποτελούν πρόσθετο αναπόσπαστο μέρος του Ψηφιακού Οργανογράμματος αλλά η προσάρτησή τους είναι ανεξάρτητη από τη δημιουργία του και κατ' ουδένα τρόπο επηρεάζει, καθυστερεί ή παρακωλύει την πλήρη αποτύπωση της δομής και της στελέχωσης των μονάδων.
5. Το Οργανόγραμμα-Αποτύπωση τηρείται σε κεντρικό ιστότοπο με τρόπο ώστε να είναι ευχερώς προσβάσιμο στον μέσο χρήστη διαδικτύου και να επιτρέπει την αναζήτηση πληροφοριών, σύμφωνα με τις αρχές των ανοικτών δεδομένων. Αποτυπώνει πάντοτε, επακριβώς και πλήρως τη δομή ολόκληρης της Δημόσιας Διοίκησης, έως το επίπεδο του κάθε ατόμου. Την ευθύνη της διαχείρισης της υπολογιστικής υποδομής του ψηφιακού Οργανογράμματος έχει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε συνεργασία με το

Υπουργείο Οικονομικών και με το Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη διαλειτουργικότητα.

6. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες για τα θέματα οργάνωσης μονάδες του κάθε φορέα ή, ελλείψει αυτών, οι Διευθύνσεις ή Τμήματα Διοικητικής υποστήριξης, είναι αρμόδιες για τις καταχωρίσεις στο ψηφιακό οργανόγραμμα-αποτύπωση. Υπεύθυνος ορίζεται ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τις καταχωρίσεις μονάδας. Ο προϊστάμενος μπορεί να εξουσιοδοτήσει εγγράφως άλλους υπαλλήλους για την καθημερινή εγγραφή / επιβεβαίωση δεδομένων. Η εισαγωγή στοιχείων στο σύστημα θα γίνεται μέσω πιστοποιημένης πρόσβασης, από ατομικό, αυστηρά προσωπικό, λογαριασμό για κάθε υπεύθυνο ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο.

7. Για λόγους εθνικής ασφάλειας επιτρέπεται να τίθενται αιτιολογημένοι περιορισμοί προσβασιμότητας σε συγκεκριμένα τμήματα του Ψηφιακού Οργανογράμματος-Αποτύπωσης.

8. Η δημιουργία του Ψηφιακού Οργανογράμματος-Αποτύπωσης πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

8. Το ιστορικό των αλλαγών δομής και στελέχωσης θα διατηρείται στο σύστημα, ευχερώς προσβάσιμο στον μέσο χρήστη διαδικτύου, με τρόπο που να επιτρέπει την εμφάνιση του Οργανογράμματος για οποιαδήποτε ημερολογιακή ημέρα καθώς και τον εντοπισμό των μεταβολών του μεταξύ δύο ημερομηνιών.

9. Στο Οργανόγραμμα καταχωρίζονται αμελλητί, και πάντως όχι αργότερα από μία εβδομάδα από την έκδοση της αντίστοιχης πράξης, οι αλλαγές στη δομή των φορέων και στην κατανομή των υπηρετούντων υπαλλήλων, με μέριμνα του οργάνου που τις εξέδωσε. Σε περίπτωση συναρμοδιότητας η μεταβολή καταχωρίζεται με μέριμνα των συναρμοδίων. Σε κάθε καταχώριση μεταβολής αποδίδεται ένας Αριθμός Καταχώρισης στο Οργανόγραμμα (ΑΚΟ), ο οποίος παράγεται αλγοριθμικά (κατ' αναλογία με τον ΑΔΑ της Διαύγειας) και την πιστοποιεί. Κάθε καταχώριση περιλαμβάνει χρονοσήμανση και εγκεκριμένη ψηφιακή υπογραφή.

10. Ο ΑΚΟ αποτελεί προϋπόθεση ισχύος οιασδήποτε μεταβολής σε δομή ή σε στελέχωση φορέα.

11. Για λόγους ακεραιότητας και αξιοπιστίας των δεδομένων, το Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση θα διατηρείται σε μοναδικό κεντρικό αποθετήριο, με τις απαραίτητες τεχνολογικές προβλέψεις διασφάλισης των στοιχείων του. Οργανόγραμμα οιασδήποτε φορέα ή μονάδας (συμπεριλαμβανομένων των οργανογραμμάτων του ν. 3861/2010 που αναρτώνται υποχρεωτικά στους ιστοτόπους των υπηρεσιών) θα αντλείται αποκλειστικά από το κεντρικό Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση με χρήση ειδικής προς τούτο πιστοποιημένης διαδικτυακής εφαρμογής.

12. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ρυθμίζονται τα λεπτομερειακά και τεχνικά

θέματα για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ιδίως αυτά που αφορούν την τυποποίηση της δομής των πληροφοριών του οργανογράμματος, την έκδοση Αναγνωριστικού Κωδικού Μονάδας (ΑΚΜ) και Αριθμού Καταχώρισης στο Οργανόγραμμα (ΑΚΟ) για κάθε μεταβολή της, τις τεχνικές λεπτομέρειες της καταχώρισης στο οργανόγραμμα, την ίδρυση και λειτουργία του δικτυακού τόπου του Ψηφιακού Οργανογράμματος-Αποτύπωσης, την τήρηση κεντρικού αρχείου με τις καθημερινές αποτυπώσεις της δομής και της στελέχωσης του Δημοσίου.

13. Μετά τη δημιουργία του Οργανογράμματος, θα αποτελεί προϋπόθεση για την κανονικότητα κάθε δαπάνης (χρηματοδότηση φορέων, μισθοδοσία, προμήθειες, προβλέψεις στον προϋπολογισμό, κτλ), η καταχώριση στα στοιχεία της δαπάνης του σχετικού με τη δαπάνη ΑΚΟ, οργανικής μονάδας ή υπαλλήλου.

14. Η μη τήρηση των προβλέψεων του παρόντος άρθρου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

Σημείωση:

Η προτεινόμενη προσθήκη είναι τεχνικά απλή. Υπάρχει ήδη στο σύστημα “Διαύγεια” ανάλογη κωδικοποίηση μονάδων και υπαλλήλων καθώς και συνάρτηση της κάθε μονάδας με όσους έχουν (ή είχαν) δικαίωμα να υπογράφουν τα έγγραφά της. Συνεπώς, θα είναι πλεονεκτικό ως προς το κόστος, την ταχύτητα και τη διαλειτουργικότητα αν το προτεινόμενο σύστημα δημιουργηθεί κατ’ επέκταση του συστήματος “Διαύγεια”.

Έντεκα προτάσεις δέκα φορές της κοινωνίας των πολιτών για την ενίσχυση της ανοιχτής διακυβέρνησης για τη διαφάνεια και την ενεργή συμμετοχή και ενημέρωση:

1. Εφαρμογή του Νόμου 4048/2012 για τη Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Μέσα και Διαδικασίες για την Καλή Νομοθέτηση. Εκτός των άλλων, ο νόμος περιλαμβάνει κατευθύνσεις και διαδικασίες για την κωδικοποίηση και απλοποίηση της νομοθεσίας, τη μελέτη των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της νομοθεσίας, τη διεύρυνση και αξιοποίηση της δημόσιας διαβούλευσης κ.ά.. Παρά την ψήφισή του, παραμένει ουσιαστικά ανενεργός και παραβιάζεται κατάφωρα μέσα από την κατάχρηση των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου, των τροπολογιών της τελευταίας στιγμής και αμέτρητων, εκτός του σκοπού του νόμου, κανονιστικών πράξεων των υπουργών.
2. Ενίσχυση και εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ([N.3979/2011](#)) και υλοποίηση των προηγούμενων δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση (**Open Government Partnership** - OGP <http://www.opengovpartnership.org/country/greece>). Ειδικότερα, την έγκαιρη και για επαρκές χρονικό διάστημα δημόσια διαβούλευση όλων των σημαντικών νομοθετικών πρωτοβουλιών και πολιτικών αποφάσεων και την καθιέρωση διαδικασιών πλήρους διαφάνειας τόσο στην πρόσληψη όσο και στην εξέλιξη όλων των μετακλητών υπαλλήλων και όλων των στελεχών δημοσίων οργανισμών, αλλά και την καθιέρωση ενεργητικής διαφάνειας στη σύνθεση και λειτουργία της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπίας (ΜΕΑ), ειδικά σε σχέση με τη διαπραγμάτευση κοινοτικών πολιτικών και κοινοτικής νομοθεσίας.
3. Εφαρμογή του **νόμου για τα ανοιχτά δεδομένα** ([N. 4305/2014](#)) σύμφωνα με τον οποίο καθιερώθηκε η αρχή της εξ ορισμού ανοιχτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας αλλά και του άρθρου 58 του [N.4178/2013](#) που αφορά τα γεωχωρικά δεδομένα σύμφωνα με το οποίο, “Τα δημόσια δεδομένα της ΕΚΧΑ Α.Ε. διατίθενται σε οποιονδήποτε τρίτο δωρεάν και με τις κατάλληλες ανοιχτές άδειες, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για μη εμπορικούς σκοπούς”. Το άνοιγμα των δεδομένων αποτελεί βασικό πυλώνα της ενιαίας ευρωπαϊκής ψηφιακής αγοράς και κεντρική πολιτική για την ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας και την επίτευξη ισόρροπης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς.
4. Ενίσχυση της **Διαύγειας** ([N. 3861/2010](#)) με την απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου, την κατάργηση των εξαιρέσεων και την εισαγωγή ρυθμίσεων που θα έχουν ως στόχο την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της στο σύνολο των πράξεων της δημόσιας διοίκησης εκτός εκείνων που αφορούν σε εθνική ασφάλεια, ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, εμπιστευτική πληροφορία και απόρρητα αναγνωρισμένα από το νόμο. Επιπλέον, προτείνεται η επέκταση των υποχρεώσεων της Διαύγειας και σε κάθε ιδιώτη που παρέχει δημόσια υπηρεσία (π.χ. με παραχώρηση ή ΣΔΙΤ) και τους ιδιώτες που συμβάλλονται με το δημόσιο ως εργολάβοι ή υπεργολάβοι.
5. Ενίσχυση της **Κοινοβουλευτικής Διαφάνειας** και αναβάθμισης των εργαλείων δημοσιότητας, λογοδοσίας και κοινωνικού ελέγχου της νομοθετικής εξουσίας, μέσα από τη λειτουργία της ιστοσελίδας της Βουλής, με έμφαση στα οικονομικά των κομμάτων, των βουλευτών και των συνεργατών τους. Ειδικά για την Κοινοβουλευτική Διαφάνεια υπάρχει δέσμευση στο [OGP](#) έως τον Ιούνιο του 2016 να

υπάρξει διαφάνεια στη διαδικασία σύνταξης και ψήφισης όλων των νομοσχεδίων με ανοιχτά δεδομένα για κάθε βήμα και διάδραση σε πραγματικό χρόνο μέσω διαδικτύου. Ειδικότερα, υπάρχει ζήτημα για την υποχρέωση ή μη της Βουλής να δημοσιεύει δεδομένα και να ανταποκρίνεται σε αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων από πολίτες.

6. Διαφάνεια και δικαίωμα ενημέρωσης του πολίτη στα στάδια προπαρασκευής, διαμόρφωσης και συζήτησης των σχεδίων νόμου, από τα υπουργεία μέχρι και τις συζητήσεις στις Επιτροπές, αλλά και επί όσων αλλαγών/τροποποιήσεων γίνονται την τελευταία στιγμή μέσω τροπολογιών. Είναι απαραίτητο να γνωρίζει ο πολίτης, πέραν του συστήματος ανοιχτής δημόσιας διαβούλευσης, ποιοι και πως διαμορφώνουν ή επηρεάζουν τη σύνταξη των κανόνων δικαίου.
7. Λήψη μέτρων για την ενθάρρυνση της υιοθέτησης **ανοιχτού λογισμικού** και ανοιχτών τεχνολογιών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Η υιοθέτηση του ανοιχτού λογισμικού και ανοιχτών τεχνολογιών συμβάλλει στην προσαρμογή τεχνολογικών καινοτομιών παγκοσμίου επιπέδου στην τοπική οικονομία. Αυτό δημιουργεί προστιθέμενη αξία που μπορεί να αποτελέσει ανταγωνιστικό στοιχείο στην παγκόσμια αγορά. Οι ανοιχτές τεχνολογίες μπορούν να ελαττώσουν τα εμπόδια για την είσοδο επιχειρήσεων στην εγχώρια και την παγκόσμια αγορά, ενώ, επιπλέον, προκύπτουν σημαντικά οφέλη για την τοπική οικονομία κυρίως μέσω αύξησης της απασχόλησης αποτρέποντας έτσι τη διαρροή ειδικών (brain drain) στο εξωτερικό. Επιτυγχάνεται δηλαδή, η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη βελτίωση του ανταγωνισμού και την ενίσχυση της παραγωγικότητας παρέχοντας ταυτόχρονα την ευκαιρία για περαιτέρω καινοτομία.
8. Προαγωγή μιας νέας ανοικτής και συνεργατικής διοικητικής κουλτούρας. Εξακολουθεί να είναι ευρύτερα διαδεδομένη η διοικητική εσωστρέφεια και ο φόβος της απώλειας ελέγχου στάσεις και αντιλήψεις που μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσα από την ευαισθητοποίηση των δημόσιων οργανισμών σχετικά με την αξία και τις δυνατότητες των ανοικτών δεδομένων και την υιοθέτηση πρακτικών ανοικτών λύσεων σε λειτουργικά θέματα της δημόσιας διοίκησης που θα λειτουργήσουν σαν βέλτιστες πρακτικές.
9. Σύστημα Παρακολούθησης και Ελέγχου Κυβερνητικού έργου. Προτείνουμε την αξιοποίηση της υπάρχουσας εμπειρίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο τη λειτουργία συστήματος παρακολούθησης, διαφάνειας και συντονισμού του κυβερνητικού έργου. Το σύστημα πρέπει να ενημερώνεται υποχρεωτικά από όλους τους φορείς του δημοσίου τομέα και να παρέχει ανοιχτά δεδομένα, ώστε να αποτελεί το μέσο που θα βοηθήσει στην έγκαιρη αντιμετώπιση των όποιων δυσκολιών προκύπτουν στην υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος. Σε αυτή την προσπάθεια οφείλουμε να συμβάλουμε όλοι ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές, τεχνολογικές ή επιστημονικές διαφορές που μπορεί να έχουμε γιατί είναι ο μόνος τρόπος να υπάρχουν δημόσια διαθέσιμα στοιχεία για την αποτελεσματική υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος.
10. Ενσωμάτωση της διδασκαλίας των ανοιχτών τεχνολογιών σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης. Η συμμετοχή του πολίτη στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή έχει ως προϋπόθεση την εξοικείωσή του με την τεχνολογία όχι ως καταναλωτή της αλλά ως συνδημιουργού και διαμορφωτή της. Η κατανόηση και εμπέδωση στις συνειδήσεις των πολιτών, από τη μικρότερη δυνατή ηλικία, ότι υπάρχουν ανοιχτές

τεχνολογίες που μπορούν απελευθερώσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες, δεν έχει μόνο αναπτυξιακό χαρακτήρα: η χρήση και δημιουργία ανοιχτών τεχνολογιών (λογισμικό, hardware, δεδομένα, περιεχόμενο) αποτελεί βαθιά πολιτική πράξη που εκφράζει το δικαίωμα όλων μας να συμμετέχουμε με ισότιμους όρους σε κάθε έκφανση της σύγχρονης ζωής.

11. Οργάνωση σειράς διατομεακών και διεπιστημονικών δράσεων εξοικείωσης και αξιοποίησης από τον τελικό αποδέκτη, την κοινωνία των διαδικτυακών ανοικτών εργαλείων, εφαρμογών και δεδομένων. Στοχευμένη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όσο το δυνατό πιο ευρείας γκάμας κοινού ως προς την δυνατότητα αλληλεπίδρασης με τον πάροχο των δεδομένων, τον βαθμό χρηστικότητάς τους, τον επίκαιρο και άμεσο χαρακτήρα τους. Εστίαση στα πολλαπλασιαστικά κοινωνικά οφέλη (δυνατότητες συνδιαμόρφωσης πολιτικών, συναπόφασης, συμμετοχικού σχεδιασμού, ενίσχυση μορφών συμμετρικότητας στον δημόσιο διάλογο και αξιολόγηση με πιο έμπρακτο και κατά συνέπεια αποτελεσματικό τρόπο τη λειτουργία των βασικών δομών του δημόσιου τομέα σε τοπικό και εθνικό επίπεδο).

Φορείς που επεξεργάστηκαν τις προτάσεις

- 1.ΕΕΛ/ΛΑΚ
- 2.Vouliwatch
- 3.Placelidentity
- 4.OKFN
- 5.SciFy
- 6.Hellug
- 7.Συνήγορος του Πολίτη
- 8.Διεθνής Διαφάνεια - Ελλάς
- 9.ΣυνΑθηνά
- 10.Διανέοσις

Η σημασία της Ανοιχτής Διακυβέρνησης και των Ανοιχτών διαδικασιών στα πολιτικά κόμματα: Τα αποτελέσματα έρευνας του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών ([ΕΕΛΛΑΚ](#)) στο πλαίσιο [της επιστολής](#) προς τα πολιτικά κόμματα για την ανοιχτή διακυβέρνηση, διεξήγαγε έρευνα στην οποία συμμετείχαν μέλη της ομάδας εργασίας για την ανοιχτή διακυβέρνηση της ΕΕΛΛΑΚ (opengov.ellak.gr) αλλά και ενεργοί πολίτες ώστε να καταγραφούν οι απόψεις για το ανοιχτό κόμμα, ειδικά σε σχέση με την ανοιχτή διακυβέρνηση.

Σκοπός της ΕΕΛΛΑΚ είναι αυτό το ερωτηματολόγιο να υιοθετηθεί και να προσαρμοστεί ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε κόμματος ώστε στη συνέχεια να αποτελέσει τη βάση πάνω στην οποία το κάθε κόμμα θα μπορέσει να αναπτύξει το δικό του στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο για την ανοιχτότητα και τον ψηφιακό του μετασχηματισμό.

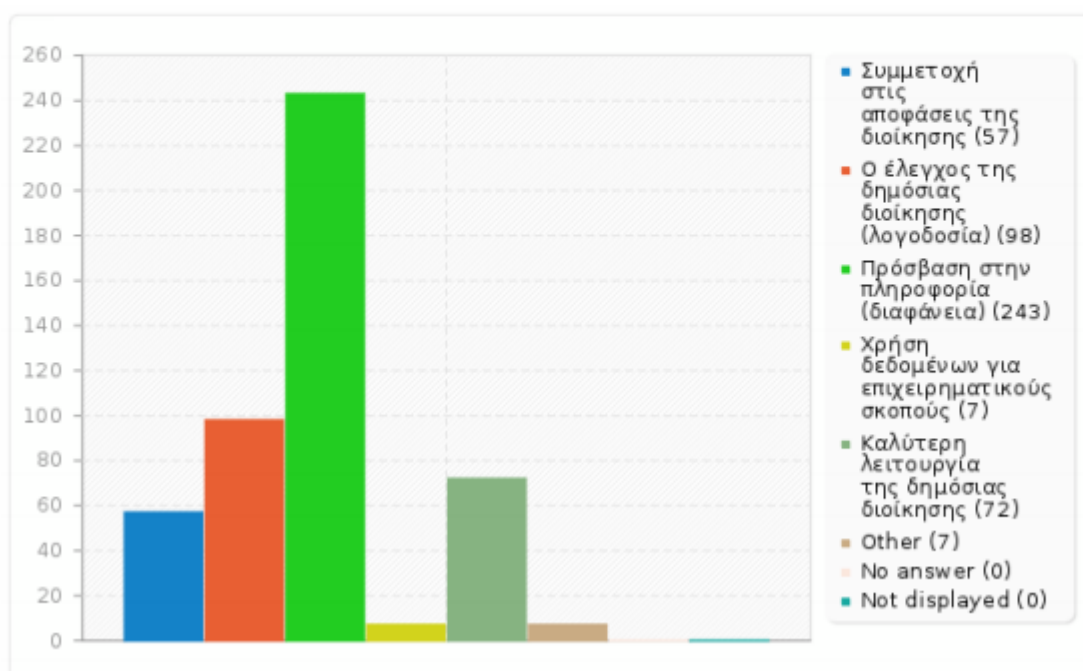
Στο ερωτηματολόγιο συμμετείχαν 484 πολίτες και τα αναλυτικά αποτελέσματα είναι **διαθέσιμα μορφή αρχείου [pdf](#) και [ods](#)**.

Το ερωτηματολόγιο ήταν χωρισμένο σε τρεις βασικές ενότητες:

- Ερωτήσεις που αφορούν στην ανοιχτή διακυβέρνηση,
- Ερωτήσεις που αφορούν στην ανοιχτή λειτουργία του κοινοβουλίου,
- Ερωτήσεις που αφορούν στην ανοιχτή λειτουργία του κόμματος.

Στην πρώτη ενότητα για την **Ανοιχτή διακυβέρνηση** η συντριπτική πλειοψηφία όσων απάντησαν το ερωτηματολόγιο το 62,4% θεωρεί την Διαύγεια ως την σημαντικότερη κατάκτηση της ανοιχτής διακυβέρνησης μέχρι σήμερα, ενώ το 81,3% απάντησε ότι η Ανοιχτή Διακυβέρνηση, επηρεάζει αρκετά την καθημερινότητα των πολιτών.

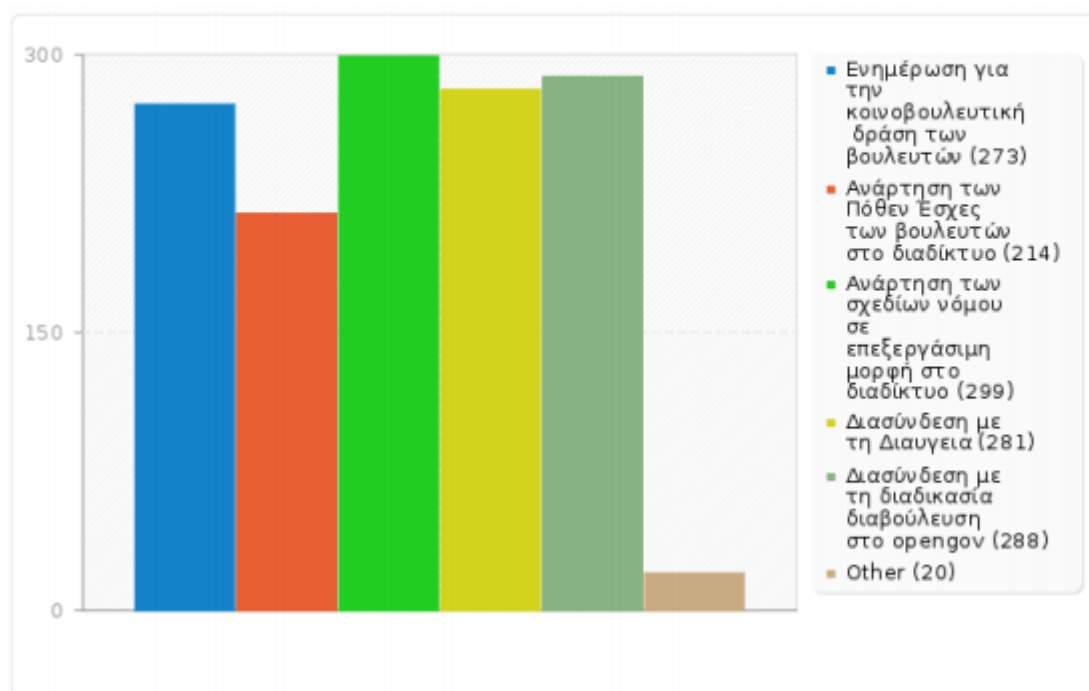
Ποιά είναι η σημαντικότερα πτυχή της ανοιχτής διακυβέρνησης για εσάς;

Στην Δεύτερη ενότητα για την **Ανοιχτή Λειτουργία του Κοινοβουλίου**, θεωρούν ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να γίνει πιο ανοιχτό και να βελτιωθεί στις ακόλουθες ενότητες:

- Ανάρτηση των σχεδίων νόμου σε επεξεργάσιμη μορφή στο διαδίκτυο (61,8%),
- Διασύνδεση με τη διαδικασία διαβούλευσης στο open.gov (59,5%).
- Διασύνδεση με τη Διαυγεία (58%),
- Ενημέρωση για την κοινοβουλευτική δράση των βουλευτών (56,4 %),
- Ανάρτηση των Πόθεν Έσχες των βουλευτών στο διαδίκτυο (44,2%).

Τι περιμένετε από ένα ανοιχτό κοινοβούλιο;

Στην τρίτη και τελευταία ενότητα που αφορά την **ανοιχτή λειτουργία των κομμάτων**, πιστεύουν ότι πρέπει:

- Να υπάρχει πλήρης διαφάνεια στα οικονομικά και τον τρόπο λήψης αποφάσεων των κομμάτων,(85% απάντησαν “Πολύ” και 13% “Αρκετά”),
- Να υπάρχει ανοιχτή διαβούλευση για τις πολιτικές του κόμματος(63% απάντησαν “Πολύ” και 30% “Αρκετά”),
- Να υπάρχουν ηλεκτρονικοί ανοιχτοί χώροι συζήτησης για τα μέλη,(56% απάντησαν “Πολύ” και 36% “Αρκετά”),
- Να υπάρχει εκλογή του προέδρου μέσα από ανοιχτές ηλεκτρονικές διαδικασίες,(55% απάντησαν “Πολύ” και 29% “Αρκετά”),
- Τα μέλη των κομμάτων να μπορούν να ψηφίζουν ηλεκτρονικά (41,7% απάντησαν “Πολύ” και 30.3% “Αρκετά”),
- Να παρέχεται εκπαίδευση στα μέλη μέσα από ηλεκτρονική πλατφόρμα, (45% απάντησαν “Πολύ” και 36% “Αρκετά”),
- Να υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής στις συζητήσεις και από μη μέλη,,(37% απάντησαν “Πολύ” και 39% “Αρκετά”).

Η έρευνα του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών για τη σημασία της Ανοιχτής Διακυβέρνησης και των Ανοιχτών διαδικασιών στα πολιτικά κόμματα καταδεικνύει ότι **οι έννοιες και τα εργαλεία της ανοιχτής διακυβέρνησης έχουν εδραιωθεί στη συνείδηση των πολιτών και εκφράζεται πλέον με σαφήνεια το αίτημα για την υιοθέτησή τους από τα κόμματα**. Ενδιαφέρουσα είναι και η προσέγγιση που ακολούθησε ένα από τα κόμματα, το οποίο εξέφρασε τη ρητή του αντίθεση στην ανοιχτότητα, στο πλαίσιο λειτουργίας των κομμάτων στο πλαίσιο του υπάρχοντος κοινωνικο-

οικονομικού συστήματος που δεν επιτρέπει την πραγματική έκφραση των πολιτών. Ακόμη και σε αυτήν την περίπτωση, ωστόσο, δεν αμφισβητήθηκε η σημασία της άμεσης και ουσιαστικότερης πολιτικής βούλησης των πολιτών. **Συνολικά, οι πολίτες διεκδικούν πιο ουσιαστική και περιεκτική σχέση με τα πολιτικά κόμματα που τους εκφράζουν και επιδιώκουν την εμπάθυνση των δημοκρατικών διαδικασιών τόσο μέσα από την άσκηση των τριών εξουσιών του πολιτειακού μας συστήματος, όσο και μέσα από τη λειτουργία ενός βασικού θεσμού όπως είναι τα κόμματα.** Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών θα συνεχίσει να υπηρετεί το ρόλο του για την προώθηση του ανοιχτού στη δημόσια σφαίρα επεκτείνοντας και εμπιθύνοντας περαιτέρω τις μελέτες του αλλά και αναπτύσσοντας εργαλεία που μπορούν να βοηθήσουν όλα τα κόμματα του συνταγματικού τόξου να ενισχύσουν τις ανοιχτές και συμμετοχικές διαδικασίες λειτουργίας τους.

Αξιότιμη κ Υπουργέ,

Επικοινωνούμε μαζί σας σχετικά με τη συμμετοχή της Ελλάδας στο [Open Government Partnership](#), στο οποίο συμμετέχουμε ως χώρα από το 2011. Στο πλαίσιο αυτό η Ελλάδα έχει ήδη υποβάλει 3 Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση.

Σκοπός

Ο σκοπός του κειμένου αυτού είναι η παρουσίαση των απόψεων των μελών της Κοινωνίας των Πολιτών στην Ελλάδα σε συνάρτηση με την πορεία της συμμετοχής της χώρας στη Συμμαχία για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση ([OGP](#)), την εκτέλεση και παρακολούθηση των Σχεδίων Δράσης Ανοιχτής Διακυβέρνησης που υποβάλλει η χώρα.

Βασικές παραδοχές

Στις κρίσιμες στιγμές που περνάει η χώρα μας είναι χρήσιμο να έχουμε την καλύτερη δυνατή πληροφόρηση για τις αποφάσεις που λαμβάνει η διοίκηση, να γνωρίζουμε ποιος είναι υπεύθυνος για τι, να μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στις πράξεις της διοίκησης, να συμμετέχουμε στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, να μπορούμε να παρακολουθήσουμε τη δράση των κοινοβουλευτικών μας εκπροσώπων και να έχουμε πρόσβαση στις αποφάσεις των δικαστηρίων. Η ανοιχτότητα αυτή είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για τη βελτίωση του τρόπου άσκησης και των τριών εξουσιών της ελληνικής πολιτείας, δηλαδή τόσο της εκτελεστικής, όσο και της νομοθετικής και της δικαστικής εξουσίας.

Η χώρα ολοκλήρωσε τυπικά την υλοποίηση του 3ου Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Από την πορεία υλοποίησής του καθώς και από την υλοποίηση των προηγούμενων σχεδίων γίνεται προφανές ότι:

- Το ποσοστό υλοποίησης δεσμεύσεων είναι εξαιρετικά χαμηλό.
- Οι διαδικασίες συνδημιουργίας και παρακολούθησης του σχεδίου είναι αδύναμες καθώς μικρός αριθμός από τις προτάσεις ενσωματώνεται τελικά ως δεσμεύσεις.
- Απουσιάζει ένα μόνιμο και λειτουργικό φόρουμ κυβέρνησης-κοινωνίας πολιτών με στόχο την παρακολούθηση και τη βελτίωση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης, το οποίο πλέον αποτελεί και προϋπόθεση για την υποβολή του επόμενου Εθνικού Σχεδίου Δράσης.
- Οι δεσμεύσεις συχνά δεν εξισορροπούν τις επιτεύξιμες φιλοδοξίες με εστίαση στη βελτίωση της ζωής των πολιτών και δεν έχουν προσανατολισμό στην αντιμετώπιση βασικών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών προβλημάτων στην Ελλάδα.
- Το Κοινοβούλιο απέχει τόσο από τη διαδικασία συνδιαμόρφωσης όσο και στη συνέχεια από την παρακολούθηση των δεσμεύσεων.
- Δεν είναι σαφές στους Φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών ποιος έχει την ευθύνη (ownership) για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Επόμενα βήματα

Με πρωτοβουλία της κυβέρνησης η Ελλάδα θα πρέπει να ξεκινήσει άμεσα τη διαδικασία συνδημιουργίας του επόμενου σχεδίου δράσης με ανοιχτή διαδικασία σύμφωνα με τα διεθνώς καθιερωμένα πρότυπα της OGP και σε συνεργασία με την κοινωνία πολιτών. Σε αυτή τη διαδικασία δίνουμε μεγάλη σημασία στις εξής προτεραιότητες:

- Νόμος για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση*
- Δημιουργία ενός multi-stakeholder forum (φόρουμ κυβέρνησης-κοινωνίας πολιτών)
- Μόνιμες διαδικασίες (co-creation / co-design) του σχεδίου δράσης
- Ανοιχτή διαδικασία / σύστημα παρακολούθησης δεσμεύσεων
- Αναβάθμιση του προγράμματος Διαύγεια
- Ανοιχτά δεδομένα για δράσεις και πολιτικές στοχευμένης διαφάνειας, αξιόπιστης συμμετοχής και ουσιαστικής λογοδοσίας
- Ενίσχυση και εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ([N.3979/2011](#)) και υλοποίηση των προηγούμενων δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η Ελλάδα
- Ενίσχυση της Κοινοβουλευτικής Διαφάνειας και αναβάθμισης των εργαλείων δημοσιότητας, λογοδοσίας και κοινωνικού ελέγχου της νομοθετικής εξουσίας, καθώς και την διάθεση ανοιχτών, αξιοποιήσιμων κοινοβουλευτικών δεδομένων μέσα από τη λειτουργία της ιστοσελίδας της Βουλής, με έμφαση στα οικονομικά των κομμάτων και των βουλευτών
- Λήψη μέτρων για την ενθάρρυνση της υιοθέτησης ανοιχτού λογισμικού και ανοιχτών τεχνολογιών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα
- Προαγωγή μιας νέας, ανοιχτής και συνεργατικής διοικητικής κουλτούρας
- Ενίσχυση δράσεων για την εκπαίδευση των πολιτών και των δημοσίων λειτουργών σχετικά με αξία και τις διαδικασίες συμμετοχικού σχεδιασμού και ανοιχτής διακυβέρνησης
- Διαφάνεια και δικαίωμα ενημέρωσης και συμμετοχής του πολίτη στα στάδια προπαρασκευής, διαμόρφωσης και συζήτησης των σχεδίων νόμου, από τα υπουργεία μέχρι και τις συζητήσεις στις Επιτροπές, αλλά και επί όσων αλλαγών/τροποποιήσεων γίνονται την τελευταία στιγμή μέσω τροπολογιών

*Η ανάγκη ενός νομοσχεδίου για την ανοιχτή διακυβέρνηση

Ως μέτρο για την ένταξη αρκετών από τις παραπάνω λογικές αντιμετώπισης των προβλημάτων είχε προταθεί και γίνει αποδεκτή από την ηγεσία του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης η δημιουργία ενός νόμου που θα ρύθμιζε θέματα ανοιχτής και συμμετοχικής διακυβέρνησης. Η δημιουργία του νόμου αυτού αποτελούσε δέσμευση της χώρας στα πλαίσια του 3ου Σχεδίου Δράσης Ανοιχτής Διακυβέρνησης OGP.

Πρωταρχικός στόχος ενός νομοσχεδίου για την ανοιχτή και συμμετοχική διακυβέρνηση είναι η ενθάρρυνση του πολίτη στη διαμόρφωση και στον έλεγχο της δημόσιας διοίκησης και λειτουργίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω διατάξεων που ευνοούν και προωθούν:

α) τη διαφάνεια της δράσης της διοίκησης (εκτελεστική εξουσία) αλλά και της νομοθετικής εξουσίας (Βουλή και επιτροπές),

β) τις συνεργατικές διαδικασίες, μεταξύ φορέων της δημόσιας διοίκησης και της Κοινωνίας των Πολιτών, των επιχειρήσεων, της ακαδημαϊκής κοινότητας αλλά και εν γένει του κάθε πολίτη και

γ) την άσκηση ελέγχου εκ μέρους των πολιτών και άρα τη λογοδοσία των ασκούντων δημόσια εξουσία.

Ειδικότερα, δεδομένης της ενεργούς συμμετοχής της Ελλάδας στην OGP και της εδώ και 7 χρόνια κατάρτισης και προσπάθειας υλοποίησης φιλόδοξων σχεδίων δράσεων -τριών έως σήμερα- ο νόμος για την ανοιχτή και συμμετοχή διακυβέρνηση, θα πρέπει να εστιάσει στη θεσμοθέτηση της μεθοδολογίας και των σταδίων τόσο κατάρτισης όσο και εφαρμογής των σχεδίων δράσεων ούτως ώστε αυτά να αντικατοπτρίζουν τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας αλλά και να γίνονται πραγματικότητα συμβάλλοντας στην υλοποίηση των ανωτέρω στόχων.

Ως προς την κατάρτιση των σχεδίων δράσεων, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στην κοινωνία των πολιτών αλλά και στους υπαλλήλους -όλων των επιπέδων- της δημόσιας διοίκησης να συμμετέχουν σε ένα δημιουργικό διάλογο καταγραφής ιδεών και απόψεων για δράσεις ανοιχτής και συμμετοχικής διακυβέρνησης. Αυτό σημαίνει ότι οι ιδέες και οι απόψεις θα καταγράφονται, θα αξιολογούνται και θα λαμβάνονται υπόψη από την πολιτική ηγεσία που είναι η τελικώς αποφασίζουσα των δράσεων που θα συμπεριληφθούν στο εκάστοτε σχέδιο δράσης. Ειδικά για την οργάνωση και ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, είναι σημαντικό να θεσμοθετηθεί ένα διαρκές πεδίο διαλόγου και κατάθεσης παρατηρήσεων, απόψεων αλλά κι ένα κίνητρο ενεργού συμμετοχής (όπως συμμετοχή σε νομοπαρασκευαστικές ή άλλες επιτροπές, σε συνέδρια της διοίκησης, σε σεμινάρια του ΕΚΔΔΑ, σε διαγωνισμούς ιδεών για τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών κ.ά.).

Ως προς την υλοποίηση των σχεδίων δράσεων, ο νόμος για την ανοιχτή και συμμετοχική διακυβέρνηση πρέπει να ξεκαθαρίσει την ιδιοκτησία του σχεδίου δράσης και να ορίσει την υποχρεωτική εφαρμογή του. Ναι μεν απαιτείται να αποτυπωθεί εγγράφως ότι ένας Υπουργός ή και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός θα ζητούν σε πολιτικό επίπεδο την εφαρμογή του και θα λογοδοτούν για την πορεία υλοποίησης του σχεδίου στον Οργανισμό (OGP) αλλά και κάθε Υπουργός ή Γενικός Γραμματέας Υπουργείου ή Πρόεδρος θα πρέπει να παρακολουθεί και να προωθεί τις δράσεις που αφορούν στην υπηρεσία ή φορέα του. Μια ομάδα υπαλλήλων υπό τον αρμόδιο Υπουργό, Γ.Γ. ή Πρόεδρο με μέλη από όλες τις Γενικές Διευθύνσεις του φορέα θα καταγράφουν την πορεία των δράσεων, θα ενημερώνουν τακτικώς για την πορεία και σε περίπτωση προβλημάτων θα αναζητούν λύσεις αλλά και συνέργειες για την επίλυσή τους.

Η παρακολούθηση των δράσεων πρέπει να γίνεται ηλεκτρονικά και να είναι ανοιχτή σε όλους. Αυτό όχι μόνο για τον έλεγχο αλλά και για τη δυνατότητα συνδρομής των πολιτών ή άλλων φορέων σε δύσκολα σημεία. Είναι σημαντικό η γνώση και η τεχνογνωσία να μοιράζεται.

Η χώρα δεν υπέβαλε σχέδιο δράσης ως την καταληκτική ημερομηνία του Αυγούστου 2018. Η OGP επισήμανε την παράλειψη αυτή με σχετική της επιστολή προς την κυβέρνηση. Η χώρα έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την περίοδο 2019-2021. Αυτό θα πρέπει να περιέχει λιγότερες και περισσότερο ουσιαστικές δεσμεύσεις, οι οποίες να επικεντρώνονται σε θέματα που έχουν πραγματικό αντίκτυπο τόσο στη βελτίωση της ζωής των πολιτών όσο και στον εξορθολογισμό και την αποδοτικότερη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και οι οποίες θα έχουν προέλθει από ουσιαστικές διαδικασίες συνδιαμόρφωσης.

Στο πλαίσιο αυτό θα θέλαμε να μας ενημερώσετε για τα επόμενα βήματα για τη συνδιαμόρφωση και κατάρτιση του επόμενου Σχεδίου Δράσης καθώς και για το χρονοδιάγραμμα αυτών, καθώς όπως προαναφέρθηκε οι διαδικασίες για το σχεδιασμό του 4ου Εθνικού Σχεδίου Δράσης θα έπρεπε να είχαν ήδη ξεκινήσει.

Οι προσυπογράφοντες φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών:

Προτάσεις του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ)

Οι βασικές ιδέες πίσω από την ανοικτή διακυβέρνηση

Στόχος είναι να αναδείξουμε τα βασικά στοιχεία της ανοικτής διακυβέρνησης, όπως αυτή συζητείται σε παγκόσμιο επίπεδο. Μιλάμε για ένα δυναμικό σύστημα διακυβέρνησης, το οποίο έχει ως πρωταρχικό του στόχο την **επανατοποθέτηση των σχέσεων** μεταξύ κεντρικών κυβερνήσεων--τοπικών αρχών και κοινωνίας των πολιτών.

Αυτή η επανατοποθέτηση, μέσω μιας διαρκούς συζήτησης και σύγκρουσης, βασίζεται στη συμμετοχή, τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη τεχνολογική ανοικτότητα. **Η επανατοποθέτηση αφορά ολόκληρο το σύστημα διακυβέρνησης:** κυβέρνηση, δημόσια διοίκηση αλλά και ιδιωτικό τομέα.

Ένα ανοικτό σύστημα διακυβέρνησης προτείνει **λύσεις με προκλήσεις τόσο ιδεολογικές όσο και καθημερινές, πρακτικές**, όπως: η λειτουργία του πολιτικού συστήματος και των δημοσίων υπηρεσιών αλλά και οι εργασιακές σχέσεις, η διαχείριση των κοινών πόρων και ο τρόπος λήψης αποφάσεων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το πιο σημαντικό, ίσως, είναι να καταλάβουμε ότι η ανοικτή διακυβέρνηση δεν αποτελεί, πλέον, ένα απλό συμπλήρωμα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αλλά ένα ουσιαστικό στοιχείο της και, μάλιστα, ένα στοιχείο που συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας και ανταποκρίνεται στα σύγχρονα μοντέλα παραγωγής.

Στόχος δεν είναι να εμφανιστούν προτάσεις σε όλα τα θέματα και για όλα τα προβλήματα, αλλά να **προβληθούν στοχευμένες κατευθύνσεις σε επιλεγμένους τομείς** ώστε να γίνει συγκεκριμένη και κατανοητή η φιλοδοξία της πρότασής μας.

Ανοιχτές και συμμετοχικές διαδικασίες για το πολιτικό σύστημα, με ειδική αναφορά στις βασικές αρχές που θα διέπουν τον φορέα πολιτικής, "το κόμμα":

- ανοιχτές και συμμετοχικές διαδικασίες ανάδειξης στελεχών, υποψηφίων, οργάνων
- δημόσια συμμετοχική διαμόρφωση θέσεων και προτάσεων με συνεργάτες, οργανώσεις, φορείς (με συνδυασμό ποιοτικών και ποσοτικών μεθοδολογιών, υποβολή προτάσεων ιεράρχησης πρωτοβουλιών, αξιολόγησης, ηλεκτρονικής ψηφοφορίας και τελικής υιοθέτησης με ενσωμάτωση των αλλαγών

Καλύτερες εργασιακές σχέσεις, διαβούλευση για το μοντέλο παραγωγής και απασχόλησης στην οικονομία

- Υιοθέτηση διεθνών προτύπων ώστε οι εφαρμογές που υλοποιούνται για τον ελληνικό και δημόσιο ιδιωτικό τομέα να συνεισφέρουν στην εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων και να επιτρέπουν την διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνείς αγορές

Προτάσεις Ανοικτότητας

- Παράλληλη υιοθέτηση και προτίμηση ανοικτού λογισμικού και ανοικτής σχεδίασης σε εφαρμογές και υλικό ώστε η χώρα να μπορέσει να αποκτήσει σημαντικό ρόλο σε έργα ανοιχτών τεχνολογιών που αναπτύσσονται διεθνώς ενεργοποιώντας το υψηλής στάθμης ανθρώπινο δυναμικό.

- Διαμόρφωση τεκμηριωμένων πολιτικών για την εργασία σε σχέση με την οικονομία του διαμοιρασμού και ενεργό συμμετοχή στην διαμόρφωση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη ρυθμιστική αντιμετώπιση του θέματος των πλατφορμών σε σχέση με τις εργασιακές σχέσεις και το ασφαλιστικό σύστημα. Ιδίως, προτείνεται η απευθείας διαπραγμάτευση με πλατφόρμες (πχ, [uber](#), [airbnb](#), [amazon turk](#) αλλά και [Facebook](#), [Google](#), [twitter](#), κλπ) σε σχέση με τις εργασιακές υποχρεώσεις και δικαιώματα των συμμετεχόντων σε αυτές, η παρακολούθηση του αριθμού των εργαζομένων και του είδους της εργασίας που παρέχεται μέσα από πλατφόρμες και η εφαρμογή των εργασιακών, φορολογικών και ασφαλιστικών ρυθμίσεων σε συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών οικονομίας του διαμοιρασμού.

Ελλάδα της ανοικτής οικονομίας και της ανοικτής γνώσης, με στρατηγικό στόχο η χώρα μας να γίνει κόμβος νέων τεχνολογιών και υπηρεσιών.

Υιοθέτηση ανοικτών τεχνολογιών σε κάθετους τομείς της οικονομίας που εξυπηρετούν διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, με προτεραιότητα:

- **Ναυτιλία - Μεταφορές.** Ανοικτή σχεδίαση μηχανών και εξαρτημάτων. Μετάπτωση από μοντέλο εισαγωγής ανταλλακτικών σε κατασκευή μέσω βιομηχανικής τρισδιάστατης εκτύπωσης,
- **Τουρισμός.** Ανοικτή πληροφόρηση σε συνδυασμό με ανοιχτά δεδομένα για την εξέλιξη των δυνατοτήτων κράτησης, μετακίνησης, εστίασης και ψυχαγωγίας των επισκεπτών της χώρας,
- **Αγροτική παραγωγή.** Υιοθέτηση και διευκόλυνση του μοντέλου ανοικτού κώδικα και δεδομένων τόσο στη διαχείριση σπόρων όσο και στην παραγωγή αγροτικών μηχανημάτων και εξαρτημάτων,
- **Κατασκευές.** Ανοικτή σχεδίαση μηχανών και εξαρτημάτων. Υιοθέτηση ανοικτής σχεδίασης. Επένδυση σε τεχνολογίες φυσικών υλικών και εκτεταμένη χρήση βιομηχανικής τρισδιάστατης εκτύπωσης στην κατασκευή κτιρίων,
- **Φαρμακοβιομηχανία.** Υιοθέτηση από ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες του μοντέλου ανοικτού κώδικα και των δημόσιων ανοιχτών αδειών στην παραγωγή φαρμάκου.
- **Οριζόντια δημιουργία εφαρμογών ανοικτού κώδικα για τους παραπάνω κλάδους με στόχο την ανάπτυξη ελληνικών εταιριών λογισμικού στους παραπάνω τομείς.**

Υιοθέτηση ανοικτών και διεθνών προτύπων ώστε οι εφαρμογές πληροφορικής που υλοποιούνται για τον ελληνικό και δημόσιο ιδιωτικό τομέα να συνεισφέρουν στην εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων πληροφορικής-επικοινωνιών ώστε να βελτιωθεί

Προτάσεις Ανοικτότητας

η πρόσβαση τους σε διεθνείς αγορές. Παράλληλη υιοθέτηση και προτίμηση ανοικτού λογισμικού και ανοικτής σχεδίασης σε εφαρμογές και υλικό στις προμήθειες του δημοσίου τομέα.

Δημόσια Διοίκηση περισσότερο ανοικτή

- *Με μεγαλύτερη έμφαση στην παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και την επιχείρηση και τη διάθεση δημοσίων δεδομένων και πόρων ανοικτών προς όλους.*
- *Ανοικτά δεδομένα και λογοδοσία στις ανεξάρτητες αρχές με ιδιαίτερη έμφαση στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων*
- *Δημιουργία θεσμικού πλαισίου που να επιτρέπει την συνιδιοκτησία με δημόσιους φορείς της πληροφορίας που αφορά πολίτες και επιχειρήσεις*

Την στιγμή που η τεχνολογία δίνει απεριόριστες δυνατότητες αποθήκευσης, μεταφοράς και επεξεργασίας πληροφοριών εγείρονται σοβαρές ανησυχίας αναφορικά με την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου. Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής. Ο πολίτης είναι σημαντικό να είναι πλήρως ενημερωμένος τόσο για το περιεχόμενο όσο και για τη διαχείριση των προσωπικών του πληροφοριών. Είναι επίσης σημαντικό να μπορεί να διαθέτει τις πληροφορίες αυτές όπου αυτό απαιτείται έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ταυτόχρονα η ταχύτερη και αξιόπιστη ανταλλαγή δεδομένων και η πλήρης ενημέρωση του πολίτη για όποια ανταλλαγή πληροφορίας τον αφορά.

- πρόταση για συμμετοχικό και ανοικτό προϋπολογισμό σε περιφέρειες--δήμους και κεντρική διοίκηση

Επαναφορά του διευθυντικού δικαιώματος με απόλυτη διαφάνεια και λογοδοσία

Δυνατότητα άσκησης διοίκησης μέσω της προσωπικής ευθύνης επιτελικών στελεχών με διάθεση προϋπολογισμού χωρίς δεσμεύσεις, μόνο με την τήρηση απόλυτης διαφάνειας στις επιλογές τους.

Διαφάνεια στο τραπεζικό σύστημα. Ανοικτά δεδομένα και λογοδοσία

Ανοικτά δεδομένα σε σχέση με την δραστηριότητα του ΤΑΙΠΕΔ, καθώς και συνολικά τα δεδομένα των τραπεζών και των παρόχων τραπεζικών υπηρεσιών, ιδίως ψηφιακών πληρωμών.

Το παράδειγμα της καλής νομοθέτησης και μέθοδοι ανοιχτής δικαιοσύνης

Χρειάζεται να καταστεί κύριος στόχος η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των **πολυπληθών κανόνων δικαίου της χώρας** μέσω της ευρύτατης υιοθέτησης πρακτικών **Καλής Νομοθέτησης**. Το σημερινό σύστημα συμβάλει αρνητικά και αυτό στις μεγάλες

Προτάσεις Ανοικτότητας

καθυστερήσεις του συστήματος απονομής Δικαιοσύνης της χώρας μας. Η **ανοιχτή πρόσβαση στο σύνολο της νομοθεσίας** μαζί με την χρήση πρακτικών ευρείας διαβούλευσης **καθώς και κανόνων δομημένης σύνταξης** πριν και κατά τη διαδικασία νομοθέτησης θα συμβάλλουν θετικά στην **ενίσχυση του ουσιαστικού δημοκρατικού διαλόγου** όσο, στην παραγωγή ευκρινέστερων διατάξεων και στην κωδικοποίηση της νομοθεσίας στην πηγή τους.

Στο τελευταίο στόχο μπορεί να συμβάλλει η ψηφιοποίηση της προκοινοβουλευτικής διαδικασίας παραγωγής νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων.

Ενδυνάμωση της άποψης του τελικού αποδέκτη της λειτουργίας της Δικαιοσύνης πέρα από τους εδραιωμένους παράγοντες του χώρου (Δικαστές, δικηγόροι, υπάλληλοι). Ενίσχυση της πρακτικής του εξωδικαστικού συμβιβασμού ώστε να καταστεί αν είναι δυνατόν βασικός τρόπος ανοιχτής επίλυσης διαφορών πράγμα που θα συμβάλει στην ανάπτυξη κουλτούρας αποφυγής μακρόχρονων "κλειστών" διαδικασιών.

Ανοιχτά δεδομένα για τη δικαιοσύνη: άνοιγμα στατιστικών στοιχείων σε σχέση με αποφάσεις, διαδίκους, σύνθεση, χρόνο και φύση των αποφάσεων. Άνοιγμα νομολογίας με ανωνυμοποίηση των αποφάσεων στο βαθμό που είναι δυνατόν.

Διασύνδεση δικαστικών αποφάσεων με τη νομοθεσία. Διασύνδεση νομοθεσίας με κανονιστικές και διοικητικές πράξεις καθώς και διασύνδεση της Διαύγειας με τη νομοθεσία και το σύνολο των κανονιστικών πράξεων του δημοσίου.

Λήψη μέτρων για την ενθάρρυνση της υιοθέτησης ανοιχτού λογισμικού και ανοιχτών τεχνολογιών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

Η υιοθέτηση του ανοιχτού λογισμικού και ανοιχτών τεχνολογιών συμβάλλει στην προσαρμογή τεχνολογικών καινοτομιών παγκοσμίου επιπέδου στην τοπική οικονομία. Αυτό δημιουργεί προστιθέμενη αξία που μπορεί να αποτελέσει ανταγωνιστικό στοιχείο στην παγκόσμια αγορά. Οι ανοιχτές τεχνολογίες μπορούν να ελαττώσουν τα εμπόδια για την είσοδο επιχειρήσεων στην εγχώρια και την παγκόσμια αγορά, ενώ, επιπλέον, προκύπτουν σημαντικά οφέλη για την τοπική οικονομία κυρίως μέσω αύξησης της απασχόλησης αποτρέποντας έτσι τη διαρροή ειδικών (brain drain). Επιτυγχάνεται δηλαδή, η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη βελτίωση του ανταγωνισμού και την ενίσχυση της παραγωγικότητας παρέχοντας ταυτόχρονα την ευκαιρία για περαιτέρω καινοτομία.

Ενσωμάτωση της διδασκαλίας των ανοιχτών τεχνολογιών σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης

Η συμμετοχή του πολίτη στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή έχει ως προϋπόθεση την εξοικείωσή του με την τεχνολογία όχι ως καταναλωτή της αλλά ως συνδημιουργού και διαμορφωτή της. Η κατανόηση και εμπέδωση στις συνειδήσεις των πολιτών, από τη μικρότερη δυνατή ηλικία, ότι υπάρχουν ανοιχτές τεχνολογίες που μπορούν απελευθερώσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες, δεν έχει μόνο αναπτυξιακό χαρακτήρα: η χρήση και

Προτάσεις Ανοικτότητας

δημιουργία ανοιχτών τεχνολογιών (λογισμικό, υλικό, δεδομένα, περιεχόμενο) αποτελεί βαθιά πολιτική πράξη που εκφράζει το δικαίωμα όλων μας να συμμετέχουμε με ισότιμους όρους σε κάθε έκφανση της σύγχρονης ζωής.

Εξορθολογισμός, Θεσμοθέτηση, ενίσχυση και λειτουργία Υποδομών Ανοιχτής Επιστήμης, Πρόσβασης και Εκπαίδευσης

Μολονότι τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μια μεγάλη προσπάθεια να υπάρξουν υποδομές ανοιχτής γνώσης για το σύνολο της δημόσιας παιδείας και έχουν δημιουργηθεί ερευνητικές υποδομές που υποστηρίζουν και ενισχύουν την ανοιχτή πρόσβαση στην επιστημονική γνώση, οι προσπάθειες αυτές σε μεγάλο βαθμό παραμένουν αποσπασματικές και με μικρές δυνατότητες βιωσιμότητας. Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητο να υπάρξει θεσμική κατοχύρωση της έννοιας της υποδομής στο νόμο για την ανώτατη εκπαίδευση και για την έρευνα, αλλά και να δοθεί έμφαση στην ένταξη των ελληνικών ερευνητικών υποδομών στο ευρωπαϊκό σύστημα των ψηφιακών και ερευνητικών υποδομών που είναι γνωστό ως το ευρωπαϊκό νέφος ανοιχτής επιστήμης. Υπό την έννοια αυτή είναι απαραίτητο να υπάρξει συνολική πολιτική που να καθιστά την δημοσίευση σε περιοδικά και αποθετήρια ανοιχτής πρόσβασης υποχρεωτική για το σύνολο της έρευνας που πραγματοποιείται με δημόσιους πόρους. Επιπλέον, θα πρέπει να θεσμοθετηθούν οι βασικές ερευνητικές υποδομές ανοιχτής πρόσβασης και επιστήμης και να διασφαλισθεί η χρηματοδότηση και λειτουργία τους σε τακτική βάση. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση των εργασιών των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών και να ενισχυθούν οι προσπάθειες που πραγματοποιούνται από αυτές για τη χρήση ανοιχτών αποθετηρίων και την ανοιχτή διάθεση πόρων στην εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή κοινότητα. Τέλος, πρέπει να επιδιωχθεί η ενίσχυση των Κοινών Κτημάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ιδίως στον ακαδημαϊκό και εκπαιδευτικό χώρο, αλλά και να αναθεωρηθεί ο νόμος για την πνευματική ιδιοκτησία, έτσι ώστε να μεγιστοποιηθούν οι εξαιρέσεις προς όφελος της έρευνας και της εκπαίδευσης, όπως το ευρωπαϊκό κεκτημένο προβλέπει και επιτρέπει και με έμφαση στην δυνατότητα να γίνεται έρευνα σε σχέση με την επιστήμη των δεδομένων και να υπάρξει μεγαλύτερη σαφήνεια σε σχέση με τις εξαιρέσεις στους τομείς της ιδιωτικής αναπαραγωγής, του δημοσίου δανεισμού και της διδασκαλίας, ιδίως μέσω διαδικτύου.

Η εκπαίδευση μέσα από ανοιχτό περιεχόμενο και μεθοδολογίες,

εκπαίδευση ανοιχτή στις ανοιχτές κοινότητες. Πρέπει να αναδείξουμε τους χώρους, παραδοσιακούς και μη, που λειτουργούν με όρους ανοιχτών κοινοτήτων: διαφορετικές ηλικίες, θεματικές, πρακτικές και χώροι μάθησης. Χρειάζεται να σχεδιαστούν και να στηριχθούν δράσεις δημιουργίας ανοικτού εκπαιδευτικού περιεχομένου με σκοπό να

Προτάσεις Ανοικτότητας

ενισχυθεί πρόσβαση στην δημόσια πληροφορία αξιοποιώντας το ευνοϊκό διεθνές πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια από τα κινήματα για το ανοιχτό περιεχόμενο και την ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από την κινητοποίηση τόσο της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας όσο και της κοινής γνώμης στην κατεύθυνση παραγωγής και χρήσης ανοιχτού εκπαιδευτικού περιεχομένου, ώστε αυτό να απλωθεί σε περισσότερους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας και της δια βίου μάθησης και επιμόρφωσης

Σύστημα Παρακολούθησης και Ελέγχου Κυβερνητικού έργου

Προτείνουμε την αξιοποίηση της υπάρχουσας εμπειρίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο τη λειτουργία συστήματος παρακολούθησης, διαφάνειας και συντονισμού του κυβερνητικού έργου. Το σύστημα πρέπει να ενημερώνεται υποχρεωτικά από όλους τους φορείς του δημοσίου τομέα και να παρέχει ανοιχτά δεδομένα, ώστε να αποτελεί το μέσο που θα βοηθήσει στην έγκαιρη αντιμετώπιση των όποιων δυσκολιών προκύπτουν στην υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος. Σε αυτή την προσπάθεια οφείλουμε να συμβάλουμε όλοι ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές, τεχνολογικές ή επιστημονικές διαφορές που μπορεί να έχουμε γιατί είναι ο μόνος τρόπος να υπάρχουν δημόσια διαθέσιμα στοιχεία για την διαφανή παρακολούθηση υλοποίησης του κυβερνητικού προγράμματος.

Προτάσεις Ανοικτότητας

Ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της διάθεσης ανοιχτών δεδομένων

1. Ανοιχτή διάθεση των μη προσωπικών δεδομένων από τα παρακάτω κομβικά πληροφοριακά συστήματα
 - 1.1. Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου
 - 1.2. Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)
 - 1.3. Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.)
 - 1.4. Ενιαία Αρχή Πληρωμής
 - 1.5. Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση
2. Επέκταση της διάθεσης ανοιχτών δεδομένων ως εξής
 - 2.1. Μέσω αιτημάτων και υποστήριξης τους από πολίτες που θα γίνεται μέσω του OpenGov
 - 2.2. Μέσω οικονομικής υποστήριξης από εταιρίες και φορείς

Ευέλικτη και οικονομική ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων

1. Με την υιοθέτηση λογισμικού ανοιχτού κώδικα (π.χ. [LibreOffice](#), [UBUNTU](#), [Linux](#), [PostgreSQL](#), [MariaDB](#), [MongoDB](#), [MediaWiki](#), [CouchDB](#) ...)
2. Με την εσωτερική ανάπτυξη λογισμικού με ίδιους πόρους
3. Με τη δημοσίευση απλών προτύπων διαλειτουργικότητας
4. Με **προμήθεια εκπαίδευσης** σε τεχνολογίες ανοιχτού κώδικα και ανάπτυξης συστημάτων με βάση αυτά
5. Με την **προμήθεια υπηρεσιών** αντί για μη ελλιπώς συντηρημένα συστήματα υλικού και λογισμικού

Υλοποίηση νέων κομβικών συστημάτων

1. Ενιαίο πρωτόκολλο δημοσίων εγγράφων
2. Ψηφιακό οργανόγραμμα (minimal αποτύπωση δομής και στελέχωσης) όλου του Δημοσίου
3. Διαύγεια εργασιών
4. Απευθείας νομοθέτηση σε κωδικοποιημένη μορφή

Προτάσεις Ανοικτότητας

ΠΗΓΕΣ:

1. <https://opengov.ellak.gr/>
2. wiki <https://is.gd/fdj0Vl>
3. <http://www.opengovpartnership.org/country/greece>
4. <http://opengov.pdm.gov.gr/>
5. <http://egovict.blogspot.gr/>
6. <https://eellak.ellak.gr/wp-content/uploads/sites/23/2016/08/Προς-τη-Διαρκή-Επιτροπή-Δημόσιας-Διοίκησης-Δημόσιας-Τάξης-και-Δικαιοσύνης.pdf>

ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Καταγραφή Διαδικασιών <https://diadikasies.gr/>
2. Αποθετήριο Υπουργείου Παιδείας <https://github.com/itminedu>
3. Αποθετήριο Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας <https://github.com/PDM-OpenGov>
4. Αποθετήριο ΕΕΛΛΑΚ <https://github.com/eellak>

16 Οκτωβρίου 2019

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών, οργανισμός για την προώθηση της ανοιχτότητας με μετόχους 31 πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα από Ελλάδα και Κύπρο και πρόεδρο τον καθηγητή Διομήδη Σπινέλλη, μαζί με τη Διεθνή Διαφάνεια Ελλάδος, με πρόεδρο την δρ. Άννα Δαμάσκου, στο πλαίσιο συνεργασίας τους για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση, κατέθεσαν σήμερα ένα υπόμνημα. Περιλαμβάνει ένα άρθρο για το Ενιαίο Ψηφιακό Οργανόγραμμα-Αποτύπωση του Δημοσίου, που είναι κομβικό για την ανάπτυξη αλλά και γενικότερα για την πορεία της χώρας μας. Έπρεπε να είχε προ πολλού δημιουργηθεί. Περιλαμβάνει επίσης και σειρά άλλων προτάσεων και ερευνητικών αποτελεσμάτων που παρακαλούμε να ληφθούν υπόψιν σε επόμενα νομοσχέδια.

Στον ελάχιστο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου, θα ήθελα να πω δυο λόγια για την ουσία της προτεινόμενης προσθήκης. Τι ζητάμε και γιατί να προστεθεί τώρα. Είναι μια τεχνικά εύκολη λύση για να καταγράφεται ψηφιακά στοιχειωδώς η πραγματικότητα στο Δημόσιο. Μόνον η δομή και η στελέχωση. Αλλά σε ενιαίο χάρτη. Όλοι ανεξαρτήτως οι φορείς, με όλες τις μονάδες σε κάθε φορέα και ακριβώς ποια άτομα υπηρετούν καθημερινά σε κάθε μονάδα. Αυτό είναι η βάση για να συναρτηθούν όλα τα άλλα. Χωρίς αυτή την υποδομή, πολλά μένουν αποσπασματικά και στον αέρα.

Μετά από 10 χρόνια κρίσης και πολλές απόπειρες μεταρρυθμίσεων το Κράτος μας παραμένει άγνωστο και ακαταμέτρητο.

Ντροπιάζει τη χώρα μας να αντιπαρατίθενται ο πρωθυπουργός με τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης ακόμα και για τον αριθμό των μετακλητών, και να μη βγαίνει άκρη.

Το ίδιο όταν εξαγγέλλονται προσλήψεις εκεί όπου υπάρχουν οι μεγαλύτερες ανάγκες... Πού το ξέρετε ότι δεν υπάρχουν κάπου αλλού ακόμη μεγαλύτερες ανάγκες; Αφού δεν μπορείτε να συγκρίνετε τις ανάγκες δύο μονάδων σε δύο διαφορετικές Υπηρεσίες.

Επίσης, είναι τεράστιο λάθος να περιορίζεται η συζήτηση για τους δημοσίους υπαλλήλους στον αριθμό τους. Τόσο για την ανάπτυξη όσο και για την αναδιοργάνωση του κράτους ελάχιστα βοηθάει να γνωρίζουμε πόσοι είναι οι δημόσιοι υπάλληλοι. Χρειάζεται να ξέρουμε πού ακριβώς βρίσκεται ο καθένας.

Πρέπει οι υπάλληλοι να καταγράφονται ως άτομα. Εμείς στο Δημόσιο γνωρίζουμε ποιοι συνάδελφοί μας κάνουν για δέκα. Ποιοι έχουν ικανότητες πολύ πάνω από τα τυπικά προσόντα τους. Και το αντίστροφο.

Όμως αυτά δεν καταγράφονται. Πώς θα αξιοποιηθούν οι καλοί; Αυτοί θα γίνουν καταλύτες της ανάπτυξης. Διαιωνίζεται η επαίσχυντη απαξίωση και ισοπέδωση εις βάρος των καλών υπαλλήλων.

Η ψηφιακή τεχνολογία υπερβαίνει τα στατιστικά και αξιολογεί ατομικά το κάθε άτομο. Τα στατιστικά, όταν χρειαστούν, παράγονται αυτοστιγμεί με τρέχοντα στοιχεία.

Έχετε τη δύναμη σήμερα, κύριοι Υπουργοί, να εντάξετε στο νομοσχέδιο ένα κεφάλαιο με ένα άρθρο για να γνωρίζουμε στοιχειωδώς την πραγματικότητα στο Δημόσιο. Πρόκειται για το απαραίτητο σημείο εκκίνησης για το «Κυριάκο φτιάξε Κράτος!» του πρωθυπουργού, που νομίζω πως όλοι το θέλουμε.

Το εκτενέστατο μέρος ΙΑ΄ του νομοσχεδίου για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση έχει ήδη 4 κεφάλαια, με 33 άρθρα. Η προτεινόμενη τροπολογία είναι η ίδια που είχε υποστηρίξει ο νυν Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων στην Ολομέλεια το 2016, λέγοντας στην τότε Υπουργό που την απέρριψε: «το κυριότερο, χάνετε κι άλλη μια τεράστια ευκαιρία».

Στο πολυνομοσχέδιο υπάρχουν πολλά πιο σύνθετα ψηφιακά μητρώα, μεταξύ των οποίων και το μητρώο Υποδομών του Δημοσίου. Πολύ σημαντικό! Τι είναι, όμως, πιο σημαντικό; Τα ντουβάρια ή οι άνθρωποι; Τι είναι πιο απαραίτητο για την αξιοποίηση των πόρων του Δημοσίου;

Στη δημόσια διαβούλευση είχα βάλει έξι αναλυτικά σχόλια για αυτή την αποτύπωση. Η Έκθεση επί της Διαβούλευσης δεν αναφέρει ούτε ένα, ώστε να γνωρίζουν οι βουλευτές ότι το θέμα έχει τεθεί μετ' επιτάσεως. Πρόκειται για σοβαρό ατόπημα του Υπουργείου και πρόβλημα λειτουργίας των θεσμών που θα πρέπει να ελέγξετε.

Όμως και εσάς, κυρίες και κύριοι βουλευτές των Επιτροπών, όπως και τους βουλευτές στην Ολομέλεια, σας παρακαλούμε όλους να λάβετε και προσωπικά θέση στο σοβαρό ερώτημα: Θέλουμε ή όχι ως χώρα να γνωρίζουμε, έστω στοιχειωδώς, την καθημερινή πραγματικότητα του Δημοσίου;

Και αν προκρίνετε να την αγνοούμε, θα πρέπει ο καθένας και η κάθε μία να αιτιολογήσετε πειστικά αυτή την επιλογή σας.

Σας ευχαριστώ.